

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

Vendéglátó ipari szaklap

M. kir. postafutarkonponztár csekkzáma 45.255
Megjelenik havonta 5-n. Előfizetési díj
félévre 8 pengő, egész évre 12 pengő
Hirdetési díj szövegdoldalon 50 fillér,
hirdetési oldalon 40 fillér hasábmilliméterenként

ALAPÍTOTTA:
IHÁSZ GYÖRGY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, IX., VIOLA-UTCA 3. SZÁM
Telefonszám: 13-22-81

HIVATALOS ÓRÁK: DÉLELŐTT 10 ÓRÁTÓL 12 ÓRÁIG

Az iparvállalatok

jelentőségéről sok szó esett a képviselőházban a társulati adóreform tárgyalása során.

A vitában résztvevett szónokok közül Laky Dezső egyetemi tanár, képviselő világította meg a legalaposabban az ipari vállalatok nemzetgazdasági fontosságát. Arról beszélt, hogy a társulati adó általános népszerűtlenségében része van a részvénytársasági formával szemben mutatkozó idegenkedésnek. Pedig, amint a múltban Magyarország gazdasági felemelkedésének egyik alapja volt a részvénytársulatokban tömörült tőkék munkája, úgy a közelmult években Csonka-Magyarország gazdasági fejlődésének szinte bámulatos arányai sem bontakozhattak volna ki, ha ezek a tőkék nem álltak volna rendelkezésre. Sajnálkozással hallja, hogy az egyébként jóhiszemű bírálók színvakságba esnek, amikor ezt a kérdést tárgyalják. Nagy hiba, ha az elsőrendűen közgazdasági kérdéseket a bírálat szinte kizárólag szociálpolitikai szempontból ítéli meg. Adatokkal világította meg, hogy sokszor kemény szóval ostromozott vállalatok milyen szerepet játszanak a gazdasági életben.

Olyan nemzeti vagyonról van szó, amelyhez óvatosan kell hozzányúlni, nem szabad magunkat jelszavaktól elragadtatni, mert könnyen olyan mély sebet ejthetünk a gazdasági életben, amelynek sok százezer érdemes ember megélhetése vallja kárát. Nem szabad az ipari vállalatokat mindig olyan kizsákmányoló intézetnek tekinteni, amelyek mögött névtelenül meghúzódó kéz csak

azon munkálkodik, hogy a maga számára munkanélküli jövedelmeket biztosítson. Az a 400 millió pengős többlet, amely befektetések formájában helyezkedett el ezekben a nehéz időkben a magyar iparban; ékes bizonyága annak, hogy az iparban és talán más társulatokban olyan kezek is dolgoznak, amelyek tudják, hogy a nemzetgazdaság egyetemébe beágyazott vállalatnak a nemzet egésze szempontjából mi a kötelessége.

Felmerül az a kérdés, hogy a mostani időpont alkalmas-e az olyan, a gazdasági élet szempontjából szinte kockázatos javaslat előterjesztésére, mint a társulati adóreform. Két szempont vezette a pénzügyminisztert, hogy a javaslattal a Ház elé jöjjön. Az egyik a közvélemény ereje, amelynek hatása alól egyetlen kormány sem tudja kivonni magát, a másik az, hogy ma az országra olyan

rendkívüli terhek zúdulnak, amelyeknek átvételében minden tőkének részt kellett vennie. A javaslat indokolása rámutat arra, hogy a társulatok jelentős része megbízható módon teljesíti hivatását. A javaslatban foglalt drákói intézkedések azokkal a vállalatokkal szemben mutatkoznak majd, amelyek eddig nem vettek elegendő részt a nemzeti termelés szolgálatában.

A vendéglátó ipar tisztán látja a mai nehéz idők követelményeit és az államra háruló súlyos feladatokat. Ezek végrehajtásához újabb adóalapok szükségessé válnak. Attól pedig, hogy az új adó hátráltatná a vállalatok működését, senki se féljen, mert ez nem célja az új társulati adónak. Hisszük, hogy ezzel az új adóval a kormány jelentékeny lépést tesz a szociális alapon felépített Magyarország felé.

Megszűnnek a vidéki vámok.

A vidéki városok által szedett vámokat megszüntetik, egyelőre azonban a budapesti városi vám megmarad. Felmerült az a gondolat, hogy a budapesti városi vámokat is megszüntetik, de ennek súlyos pénzügyi akadályai vannak.

Budapestnek a városi vám évente hétmillió pengő bevételt jelent. A javadalmi örök szedik be a vámot a fogyasztási adóval együttesen. Ugyanesek a javadalmi örök végzik a burgonya- és tejellenőrzést. Még az esetben is tehát, ha a budapesti városi vámot eltörölnék, fent kellene tartani a javadalmi örökségeket a fogyasztási adó beszedése és az egészségrendészeti munka elvégzése cél-

jából. Fogyasztási adóból egyébként közel tizenkétfélmillió pengő bevétele van a fővárosnak.

A főváros vezetősége nem zárkózik el me-reven a városi vám megszüntetésének terve elől, de az az álláspontja, hogy erre csak akkor kerülhet sor, ha a megszüntetés következtében jelentkező hétmillió pengős bevételkiesésért Budapestet kártalanítják.

Ez a kártalanítás a forgalmi adóbevételből történhetne meg. A főváros forgalmi adóbevétele 48 millió pengő, 1929-ben még 14 millió pengő volt. A fázisrendszer bevezetésekor erősen csökkent a főváros forgalmi adóbevétele, viszont az államé emelkedett.

POPPER BORPINCÉSZET RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Telefon: 1-484-162

Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8. szám.

Alapított 1869. évben.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok.

Kérjen saját érdekében árajánlatot.

A kivitelre kerülő borhoz és a külföldre szállított gyártmányok előállításához felhasznált szesz (párlat) kedvezményes egyedárúsági eladási árának újabb megállapítása.

A m. kir. pénzügyminiszter 1939. évi 189.200. számú rendelete.

A szeszegyedárusról szóló 1938. XXX. t.c. 58. §-ában foglalt rendelkezések alapján a szesz egyedárúsági eladási árának megállapítása tárgyában 1938. évi 121.400. szám alatti kiadott rendelet részbeni módosításával:

a kivitelre kerülő bor szesztartalmának emelésére, illetőleg must eukortartalmának megővésére szánt párlat kedvezményes egyedárúsági eladási árát abs. hl-kint 75 pengőben;

a kivitelre kerülő szeszestitalok és gyárt-

mányok előállítására használt szesz helyett kiutaltatkozó szesz kedvezményes egyedárúsági eladási árát pedig abs. hl-kint 85 pengőben állapítom meg.

A hivatkozott 1938. évi 121.400. számú rendelet fentiekben nem érintett rendelkezései továbbra is változatlanul érvényben maradnak.

Ez a rendelet kihirdetésének napján lép hatályba.

Budapest, 1940. évi január hó 4-én.

MI ÚJSÁG?

Dr. Dulin Elek min. o.-tanácsos, min.-elnökségi sajtóelőadó, kiváló érdemei elismerésül min. tanácsosi címet kapott. Újságról körökben ez a legfelsőbb helyről jött kitüntetés nagy megelégedést keltett.

A „Köztelek” ötvenéves. A „Köztelek” a magyar mezőgazdasági társadalom harcos és egyben igen magas színvonalú hetilapja. Fárdhatatlanul küzd a magyar mezőgazdasági érdekekért, a magyar földvédelemért, amire az elmúlt ötven esztendő bőséges leltéséget nyújtott. A „Köztelek” azonban nemcsak a küzdelemből vette ki részét, hanem a mezőgazdasági kultúra fejlesztéséből és terjesztéséből is. E téren is igen értékes munkát végzett. A felszázados mult és tapasztalat, a hagyományokhoz való ragaszkodás jelenti a „Köztelek” szccb jövőjének biztos zálogát.

A zsidótörvény végrehajtása során most vonják meg a zsidók italmérsi engedélyeit. Budapest és a vidéki városokban egymásután kézbesítik ki a felmondó határozatokat a zsidó italmérmőknek, akik egy év múlva kötelesek beszüntetni üzemiüket, illetve keresztény kézbe átadni az italmérsét. Az utóbbi időben olyan hangok hallatszóttak, hogy a zsidó italmérmők engedélyeinek bevonási határidejét meghosszabbítják. A székesfővárosi pénzügyigazgatóság azonban közölte, hogy a pénzügyminiszteriumtól kapott értesülés szerint a meghosszabbításra irányuló kérelmeket elutasítják, miután a 7720/1939. M. E. sz. rendelet és a 2455/1939. P. M. sz. rendeletben foglalt határidőt nem módosították és nem fogják módosítani.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara ötvenéves. A szegedi kereskedelmi és iparkamara február 10-én ünnepli fennállásának ötvenéves jubileumát. Ezen a napon írta alá Baross Gábor kereskedelemügyi miniszter azt a rendeletet, amely öt új kereskedelmi- és iparkamara felállításáról rendelkezik. Ezek között volt a szegedi iparkamara is. Az ünnepi jubileumkor, február 11-én jubliáris díszkögyűlést tart a kamara. Az ünnepségen megjelenik Varga József kereskedelmi- és közlekedésügyi miniszter és felszólalásában nyilatkozik fői a kamarák szerepéről és hivatásáról.

A budapesti szállodások és vendéglősök most január 30-án a Hungária-szálló összes termeiben jól sikerült bált rendeztek. Ugyanekas nagyszérien sikerült a székesfehérvári vendéglősbál január 25-én a székesfehérvári „Magyar Király” szállóban.

Az Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatal a fővárosi Idegenforgalmi Hivatala, a Gyógyhely Bizottság és az IBUSz foglalt helyet az Idegenforgalmi Propaganda Munkaközösségben, amely az idén először megvalósította Budapestben a téli szesont: „Budapest télen”. A háború és a rosszabbodó európai helyzet ellenére is élénken mondható a főváros téli idegenforgalma. Az Idegenforgalmi Propaganda Munkaközösség vezetői a jóneshegyi éteremben vendéglőt láttak az idegenforgalmi újságírókat és barátoság eszmecsere keretében tájékoztatták az első budapesti téli szesont eddigi eredményeiről és terveiről. „Jóneshegyi dísznótó” volt egyik rendszeres programponja a téli szesonnak és a fehér asztal mellett a munkaközösségekben résztvevő idegenforgalmi intézmények igazgatói, Hallossy István, Szicsészényi Zoltán és Markos Béla bizakodva beszéltek a téli szesont rendszeresítésének várható sikeréről.

Saját készítésű
kerül fix- és összecukható vasszekek, asztalok, csőágyak, összecukható vendégágyak
nagy vásárlásiban kaphatók
VINCE ISTVÁN BUDAPEST, VI. U. NÉPSZÍNHÁZ-UTCA 26. SZÁM

Rendelet az iparigazolványok és iparengedélyek kiadásáról. Az iparügyi miniszter rendeletet adott ki, amely szerint az ipar gyakorlásához szükséges iparigazolványt és iparengedélyt a törvényes feltételek, különösen az ipartörvényekben és a zsidótörvényben előírt feltételek igazolása esetében az iparügyi, illetőleg a kereskedelemügyi miniszter külön engedélye nélkül szabad kiadni. Kimondja azonban a rendelet, hogy az iparügyi, illetőleg a kereskedelemügyi miniszter külön engedélye szükséges olyan esetekben, amikor jogi személyekről, a zsidótörvényben felsorolt személyekről, gyárizemekről, továbbá bizonyos felsorolt iparágakról van szó. A felsorolt eseteket kivéve, az iparos, iparigazolvány alapján, új üzlethelyiséget is nyíthat.

A szállodák forgalma emelkedett a mult évi statisztikai adatok szerint. Az eddig csak 1931 első 11 hónapjáról rendelkezésre álló adatgyűjtemény szerint Budapest belső vándorforgalmi eredménye 47-8 százalékkal több szállodai és penzióvendéget mutat ki, mint az előző évben. A külföldiek száma 23-5 százalékkal csökkent, hiszen szinte légmentesen zárják el az országot a március óta egymást követő, végül is háborúban kirobant események. Budapest vendéglátóipara szempontjából az a lényeges, hogy az érkezett utasok száma 6-9 százalékkal, az általuk Budapestben eltöltött éjszakák száma 6-8 százalékkal nagyobb, mint 1938-ban. Pontos az ország idegenforgalmi mérlege szempontjából, hogy a külföldiek beutazásának csökkenésével arányos a magyar közönség külföldre való utazásának visszacsése is. Az erre vonatkozóan felsorakoztatott adatok arra engednek következtetni, hogy e két ellentétes irányú mozgalom mérlege erősen aktív magyar szempontból. Dr. Illyefalvi I. Lajos,

a fővárosi statisztikai hivatal igazgatója, adatai szerint Budapestén 1939 novemberében 21.905 idegen szállott meg és 73.149 éjjelt töltött el, míg 1938 novemberében a Budapestén megszállott idegenek száma 16.474 volt. Az egész növekedés a belső idegenforgalom fokozására vezethető vissza. 1938 november havában a Csonka-Magyarország területéről érkezett idegenek száma 10.226 volt, 1939 hasonló havában az ország belterületéről 15.629-en érkeztek a fővárosba. Ez az emelkedés a visszacsatolt Felsővidék és Kárpátaljáról Budapestre irányuló forgalomnak köszönhető. Az idegen országokból érkezett személyeknek csaknem fele (1800 személy) Németországból jött. Ebből 652-en a régi Ausztria területéről, 182-en a cseh-morva protektorátus területéről érkeztek. Lengyelország régi területéről érkezettek száma november hónapban 1246 személy volt. Ezenkívül még Olaszországból 226-an, Jugoszláviából 176-an, Romániából 145-en, Bulgáriából 112-en, Svájból 82-en, az Északamerikai Egyesült Államok területéről pedig 65-en érkeztek.

A legkisebb mezőgazdasági munkabérek megállapításáról szóló törvényjavaslat került a képviselőház elé. A magyar mezőgazdasági munkások minden bizonyal örömmel fogadják a kormányk ezt a nagyvonalú szociális eszlekedtet. A javaslat a mezőgazdasági munkabérek kérdését véglegesen kívánja rendezni, a helyi körülmények figyelembevételével megállapítani. E célból vármegyénként munkabérmegállapító bizottságot kell alakítani. A javaslat módol nyújt minden munkabér megállapítására. A munkabérelőjáró saját kárára nem mondhat le magasabb munkabérelőjáró. A gazdasági felügyelőség ellenőrzi, hogy a munkaadók a munkavállalóknak a legkisebb munkabérelket megfizetik-e. E célra munkabérel felügyelőségek szervezésére is sor kerül. A javaslat munkabérel emelkedése után a mezőgazdasági munkabérel terén egészséges állapotokat fog teremteni.

A fővárosi közösi élelmiszerárúsító üzemének jelentése nagy fejlődésről számol be. A Közösi Élelmiszerárúsító Üzem a mult esztendőben mind mennyiségben, mind pedig értéken az 1938. évinél nagyobb forgalmat bonyolított le és szinte ugriászerű a forgalomemelkedés. A hámulatos eredmény titka abban rejlik, hogy a Közösi Élelmiszerárúsító üzem által forgalomba hozott cikkek mind minőség, mind ár tekintetében erősen versenyképesek. Az áruikkal kezeselésben, izléses előállításában vezet. Emellett óriási értéke az élelmiszerárúsító üzemnek az, hogy elsősorban a tömegelvezésről gondoskodik, az ellátás zavartalanágát biztosítja. Ezt bizonyítja a közelmúlt eseményei. A Közösi Élelmiszerárúsító üzem működése dr. Rosta János közlekedésügyi támasnok kitünő irányítása mellett beorai Bailz József vezérigazgató körültekintő szakavatottságának köszönhető.

Gyógyászati épít a Széchenyi-fürdő mellett. A Széchenyi-fürdő környékén furi kutak víze nincsen kellőképpen kihasználva, a forró termálvíz nagyrésze elfolyik. A Széchenyi-fürdő és a mellette nagy költségekkel létesített termálvízes kutak kérdését a főváros állandóan napirenden tartja. Legutóbb a Gyógyhelyi Bizottság közölte a fővárossal, hogy hajlandó 200.000 pengővel hozzájárulni a Széchenyi-fürdő mellett létesítendő gyógyászati költségeihez. A főváros magáéva tette a Gyógyhelyi Bizottság javaslatát és szintén 200.000 pengővel járul hozzá a szálló költségeihez. Az építkezés rendelkezésre álló 400.000 pengőből 30 szobás kisebb gyógyászati épít a fürdő mellett. Esetleg egy emeletet húznak a fürdőre és itt helyezik el a szállodai szobákat. A polgármesteri előterjesztés a legközelebbi közgyűlés elé kerül.

Borpalota Részvénytársaság
Budapest, VI., Király-utca 26. szám
Telefon II-40-44, II-84-64
Ajánlja hordós és palackos borait

TÖRLEY
TALISMAN-CASINO-RESERVE

Az Országos Szőlő- és Borpropaganda Bizottság szőlő- és bortárgyú téphezer pengős díjjal kiadott pályázatot hirdeti. A pályázaton részt vehet mindenki, szőlő- és bortárgyú, nem túlságosan terjedős, de nem túl rövid, napilaphoz megjelölt, akármilyen fajú, verses vagy prózai közleménnyel. A pályázat folytatódás. Részletes feltételek az Országos Szőlő- és Borpropaganda Bizottság Andrassy-út 23. szám alatti Szőlő- és Borpropaganda Irodájában tudhatók meg. A Borpropaganda Hivatal a kifutó magyar borok megfelelő propagálása érdekében egész sereg életrevaló és érdekes tervvel foglalkozik. A terveket mind az idén óhajtik megvalósítani. A tervek első része a bortanokok vándoroltatása az egész országban. A tankokban különböző borokat szállítanak és ahol a közönség vásárolni kíván a borokból, a kocsit megállítják és kiszolgálják a kívánt mennyiséget. Ezekivilől polarozni is lehet majd a nyíl után, mert a bortanok egyáltalán borkóstolóit is tartanak minden városban és községben. További terv az állandó borkiállítás csarnok a fővárosban. Ezt a város valamely forgalmas géopontján állítják fel és ott külön fülkét kap mindvégig borvidékünk. A fülkékben közönségre kitett jegyzékek mutatják majd, hogy az egyes borok hol teremnek és hol van befűlők lerakati. Ezekivilől országos borinépélt rendeznek a fővárosban. A jól bevált borhajók májustól kezdődően hetenként kétszer indulnak. A szőlőtermő vidékek központjaiban is rendeznek ünnepeket bornapok. Bevezetik ezenkivilől a szőlőtermő vidékeken a szőlőkürákat. A Borpropaganda Bizottság arra törekszik, hogy a világhírű magyar bor állandóan ismertté legyen egy a beföldön, mint kifűlődn.

Borpiac árai egyre emelkednek. Ennek oka elsősorban a nemetségi kivétel fokozott úteme. Úgy a „Brenwein” készítéséhez szükséges párlási borok, mint a esemege- és vörösborok könnyen elhelyeztet találnak a német, illetve volt osztrák és protektorátusi piacokon, sőt legutóbb tölkeji borok iránt is érdeklődés mutatkozik német részről. Széjjelől ugyancsak növekvő igényekkel fordulnak a hazai vörösbor-készlet felé. Ebből járul, hogy a befűlői fogvasztás szintén meglehetősen cseké a ennek megfelelően a kereskedelem jelentősebb vásárlásoknál kénytelen eszközölni a készleteinek pótlására. Jelenleg az Álföldön a 10 százalékos szeszartalmú borokért Malligand-fokontint 2,5—2,6 fillért, azaz hektoliterenként 25—26 pengő fizetnek a termelőknek, míg a 11 százalékos bor 30, a 12 százalékos pedig 35—40 pengős áronon eserel gazdát.

Felhívás a magyar társadalomhoz. „Testvér a testvérről” néven széleskörű mozgalom indult meg a szabadságukért küzdő finn testvérek megsegítésére. Az első pillanattól kezdve lelkes módon nyilatkozott meg a magyar közönség áldozatkészisége, amellyel gazdag és szegény választve siet eljutatni adományát az egész világ csodálatát élvezet kiesiny nemzet hős fiaimk támogatására. Az adományok a 10.900. számú csekklapon, amellyel szerkesztőségünk a hozzáfűlőknak

Az ételmisszerzés rendszere és a hamisítások.

Összeállította és magyarázatokkal ellátta: *Tusnádi Élties Gyula* dr. egyetemi m. tanár, a Kihágási Tanács büntetőbírája. Ára famentes papíron, vászonkötésben 12 pengő és a postaköltség. Megrendelhető a szerzőnél: Budapest, XI. kerület, Fadrusz-utca 4., IV. 2.

séggel szolgál, küldendők el a finn vörskereszének, amelynek kezéhez minden levonás nélkül, teljes egészében jut el a befűlő összeg. Ha van még valaki, aki akár mert figyelmét elkerülte, akár más okból nem vette ki a részét a nemeselel mozgalomból, ne keleskedjen ezen a módon is leróni hűdelátat a becsület és vitézség férfúi erénye előtt, amelyet senki jobban, igazabban meg nem becsűl, mint a magyar.

Újítás a szűvziparban. Az anyagbeszerzés nehézségei következtében fokozatosan megszűntek az olom-szővifonyék használatát a szűvziparban. Ez a fajta, közegészségügyi szempontból erős kifűgós alá esű olom-szővifonyé lassankint eltűnik a forgalomból. Pótlására olyan preczián-szővifonyé vezetnek be, amely az eddigiéknél jóval olcsóbb és a közegészségügyi követelményeknek is minden tekintetben megfelel.

Eladom.

Nógrádmegyében

jelentégi helyén több mint 50 éve egykőzben fennálló

vendégölmet,

amely két eszalndék la házilag kényelmes megélhetést. A ház, mely két utcafrontalú bír, kb. 1200 negyszögletű felszék, 3 egyenlőre nyű vendégölmet helyiség, 3 szobás kúria, nagy udvar és 60 Jóna beűgölő istálló van, gyűjtem. stb. Csakik komoly érdeklődéssel (ügynök kizárólag) tárgyalok. Aljáhozok „Aranytűny” jelűre a lap kiűdelvitalatás keretében.

Megjelent a Kereskedelmi Szakkönyvtár első kötet. A kereskedelmi és közlekedésiügyi minisztérium „Kereskedelmi Szakkönyvtár” elnevezésű könyvsorozat kiadását kezdte meg. Az egyes kötelek megszerzésénél az volt a törekvés, hogy azok a kereskedők részére szükséges gyakorlati tudnivalókat könnyen kezelhető módon összefoglalják és ezáltal a kereskedelmi pályákon működőknek és a kereskedelmi pályákra készűlőknek egyaránt biztos útmutatóul szolgáljanak. A szakkönyvtár 3—4. kettős kötet, Orel Géza: „Az ügyes eladó kézikönyve”, már el is havgta a sajtót. A szerző a magyar kereskedelmi szaktanításnak egyik kimagasló tényezője. Aki végűg olvassa ezt a kis könyvet, megtalálja benne a kereskedelem e legnagyobb problémájára a

Figyelmet
az újonnan forgalmazott, került kifűgős és olcsó bűrtölőlék anyagra.

„BURIS”-ra
A „BURIS” a hentesiparban üllétek kifűgőséig magyarszert haviút. Nemesek pótlója a rizist, hanem jobb ízű. Jól dagad, tetszős színtű fűszerezhető, mivel nem fő szűjel, sima és egyenletes vágású a bűrtölő. Töltött paprikába és töltött káposztába nyugodtan állítható.

„BURIS”
A gazdaságos, jól, egyszögűs és olcsó, előrendű havi termék. Kűfűlői rizis helyett használjunk mindenhöz magyar „BURIS”-t. Gyűrtára:
István-malom, Debrecen.

Budapesti képviselet:
Molnár és Kozma
IX., Ráday-utca 3. sz.
Telefon: 384—318.

Kapható: fűszér- és terménykereskedőknél

pontos választ. Kapható a könyvkereskedésekben és a kereskedelmi és iparkamrában.

Partesűletti tisztséget viselők tiszteletdíja. A 93.456/1924. K. M. sz. határozat szerint az ipartestületi tisztséget viselő egyének tiszteletdíjban, illetve fizetésben nem részesülhetnek. Az ezzel szemben kialakult az a szokás, hogy a tisztséget viselésével járó készűkiadások megtérítése fejében az ipartestület költségvetésének keretében szerény tiszteletdíj állapítatuk meg, nem kifűgósítható. (11.534/1939. Ip. M. sz.)

Fokozódó érdeklődés országsszerte a Mezőgazdasági kiállítási és Tenyészállatvásár iránt. Az Országos mezőgazdasági kiállítási és tenyészállatvásár idén március 30-tól április 7-ig, a húsvétot követő héten tartják meg. A kiállítási alkalmat nyújt arra, hogy a kiállító tenyészők újabb tenyészítési eredményeiket az egész ország előtt bemutatassák. Az érdeklődés bejelentése január 6-án lejárt határidejű az országos összes neves tenyészeti és nevesebb népies tenyészeti körzetei bejelentették részvételüket a kiállításon. A budapesti tenyészállatvásáron előreláthatóan megfelelő kereslet lesz a jó apaállatok iránt. A szükségeseket a Felvidék és Kárpátalja vásárlásainak fokozott bekapcsolódásán kívül fokozza az a körűlmény is, hogy az elmult másfél év alatt az országban átvonult szájr- és körűmfűjás következtében sok apaállatot kellett kíműstrálni. Ez apaállatok jelentős részének pótlására gazdáknek a tenyészállatvásáron szándékoznak majd gondoskodni. A tenyészállatvásár megrendezése szempontjából öröndetes, hogy a szájr- és körűmfűjás-járvány oly mértékben

Ihász Dániel

a negyvennyolcas szabadságharc idején Kossuth hadsegűde és az emigrációnak legnevezetesebb tagja. Róla írt a Pesti Hírlap f. évi január 28-i számában Harsányi Zsolt és közűlte a New-Yorkból 1852-ben testvéreire és rokonaihoz írt érdekes levelét. Minthogy lapunk alapűtőjét, néhai Ihász Györgyűt és leányát, lapunk kiadóját verbűli rokonság szűlái kötik a nagynevű szabadsághűs ezredeshez, ezért a szóbanforgó level egy részét közűljük:

„New York Május 1-sű 1852. Kedves Testvéreim és Rokonim! Remegve kérdelek benneteket, hogy van e még testvéri 's rokoni köhletekben legkevesebb szűkűrája a' szeretetek egy szegűny száműzűt rokon iránt? De bátran ketsgettem magam a' kellemes reműnyvel, 's bűszkűn mondom, hogy igen, mert ismerem irántami vonzalmatokat, 's mert vagyok gyűzűdűve, hogy mennű távolabb eszűtök, annál szorosabb kaptsa kűbűt iszűv bennűnk a rokoni érzéseknek, főképpen tudva azt, hogy elűjvend azon boldog idű, hogy kitűrt karok közt, zokogó kebel és örműkűnyekkel telt szemek tanúsítandűjűk nemsokára forró érzelműnkent.

Sokat irhaték Kedves Testvéreim, mert igazat megvalva nagyűt utaztam, de annál többet tapasztaltam, hanem bűzantalan, hogy leveletem megkapűtók é, tehát várok vélasszra, mellyben meg fogűtók írni, mely tárgy legérdekesebb elűtettek, 's úgy aztűn iparkodni fogok tehetségem szerint vágyotoknak cloget tenni, tsak az Istenre kűlek, ne

politikáról, mert azt testemből 's lelkemből utállom. Ha akarűtók, inkább írök az Amerikai Respublicai gazokról, vagy a' nőknek határtalan jogaikról, 's szegűny férűjűnek papsűtaikról, reá mindjűrt a' disznótenyésztesűrűl...

En most kezűdetben vendégűlűt nyűtök (de kitsibe) mint Nagyűdemen a' falu kortsűmája. Ez az egy, 'a' mit mint mestersűget nem tudű kevés pengűz meg lehet kezűdni, 's folytatni.

Legyetek a' sors nyomásán alatt kitűrtők, tanuljatok tűrni, hogy annál megűlepűbű legyen az szabadsűgű ideje, hanem furtsa, hogy én baldokó akarűk gyűgyitani bennetek. Ha a' sors valaműlletitek ide vetű, vendégűlűm a'jtaja éjjel-nappal tárva lesz elűtettek, ha mást nem talűtók is benne, de bűzonymal egy titeket forrűn szerűtűt és imádű Rokont, a' Danit.”

Ihász Dániel rövidesen Kossuth után Londonba, majd Olszországba költűzűt. Utóbbi helyen az olasz király felhűvására az olasz hadseregbe lépett és a brigantik ellen hűsiesen harcolt mint ezredes. Bárműnyire vágyakozűt, de haza solase kerűlt. Olszországban halt meg hatvannyolce éves korában, mint Kossuth leghűbb barátja. A nemes Ihász-nemzetűgűt kegyellett emlegetű hűs fiát.

Hauer Rezsű cukrász
Budapest, VIII., Rákóczi út 49. szám

Telefonszám: József 1—48—04

csökkent, hogy Magyarországot e tekintetben európai viszonylatban kivételesen kedvező helyszínen van.

Csökkentik a pilseni sör szesztartalmát. A védnőkség az élelmiszerellátásban újabb takarékossági intézkedéseket léptetett életbe. A húsral való takarékoskodás céljából a cseh-morva mészárosok elhatározták, hogy eddigi húszszázleltük 50%-át a Német Birodalomból beszerzett olesó hallal pótolják. A sörgyáratok viszont kötelezték, hogy a sör szesztartalmát a pilseni sörnél 3-5, a többi sörnél 2-8 százalékkal csökkentésék.

Külföldi államok a Nemzetközi Vásáron. Az idei Budapesti Nemzetközi Vásár a semleges államok gazdasági bemutatója, amellett, hogy a magyar nemzet önállóságában döntő szerepet játszó magyar ipar minden vonatkozásában való demonstrációjának tekintik. Az idei vásár nemcsak a magyar ipar ezer arcát mutatja be, hanem egyidejűleg azokat a korszerű, különleges eljárásokat is, amelyeket a korlátozott nyersanyag-gazdálkodás mellett, részben a polgári fogyasztás, részben a hadi termelés miatt vezetnek be. Az idei vásárra eddig is három külföldi állam és több mint 300 magyar-kiállító jelentette be részvételét, amely felmúlja a tavaly ugyanezen időben történt jelentéseket.

A MABI székházépítkezése. A Magánalkalmazottak Biztosítói Intézete — mint ismeretes — már a múlt évi közgyűlésén elhatározta, hogy a mai igényeknek megfelelő székházat építtet. A tervek elkészülése után a székház építését azonnal meg is kezdik. Erre azonban a tavaszi hónapoknál előbb már nem kerülhet sor. Szakkörökben megállapították, hogy az 1940. évben a MABI székház építése lesz a fővárosban a legnagyobb építkezési munka.

A rézgálic beszerzésének módja. A földművelésügyi miniszter rendelkezletével a rézgálic 1940. évi fogyasztását külön utalványhoz kötötte. A gyümölcsösök rézgálicszükségletének megállapítását és elosztását a Gyümölcsstermelők Országos Egyesületére bízta. A rézgálicigénylést közvetlenül a területileg illetékes községi eljárárszónál (körjegyzőségénél), illetve ott, ahol hegyközsgük működik, annak még január hónapban kell bejelenteniük. Minden gyümölcsstermelő csak az az évben tényleg felhasználandó mennyiséget igényelje. A szőlőkertekre külön kell rézgálicot igényelni.

Nines többé avas vaj egy új rotterdami eljárás szerint. Megállapítást nyert ugyanis, hogy a vajavasodását a levegő okozza, amely bomlási folyamatot indít meg a vajban. Így tehát a kopülés alatt szénával vezetnek be az edénybe mindaddig, amíg a tejszín és az edényben levő levegő kiszorul. A szénával kezelt vaj hosszú ideig frissen eltartható. Egy kiló vajhoz elegendő 1 gramm folyékony szénaszav.

Szegedi szakbavógó gyakorlat utólagos igazolása. A 112.981/1932. K. M. sz. rendelet alapján nemcsak a munkakönyv kiállítása után eltöltött és iparhatóságilag be nem jelentett szakbavógó gyakorlatot lehet utólag igazoltatni, hanem azt a gyakorlatot is, melyet a segéd a munkakönyv kiállítása előtt végzett. A segédet nem lehet a tényleg végzett szakbavógó gyakorlat igazolására azért elűzni, mert a gyakorlat végzése idejében munkakönyvvel nem rendelkezett. (6.266/1939. Ip. M.)

Kiadják Budapest történetét. A főváros november 29-i közgyűlésének napirendjén szerepelt a polgármester előterjesztése Budapest történetének kiadásáról. Az 1936-ban megindult munka annyira előrehaladt, hogy most már foglalkozni lehet a mű kiadásával és ezért a polgármester a közgyűlés hozzájárulását kérte a megjelenést elrendelő intézkedésekre.

A bevonult kispárosok segítése. A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara 50.000 pengő alapot létesített olyan kispárosok és kiskereskedők segítése céljára, akik katonai bevonulásuk folytán súlyos kárt szenvedtek. A kamara illetékes bizottsága most tartotta dr. Éber Antal elnökletével első ülést. Ezen 52 kispárosnak összesen 8600 pengő segélyt engedélyeztek. A segély összege a bevonulás időtartama és a családtagok száma szerint változik.

A falvak kongresszusa. A Községek Országos Kongresszusára, melyet március 7-én és 8-án tartanak Budapesten, az új városháza helyiségeiben az előkészületek a befejezéshez közelednek. A magyar falvak képviselői harmadizben jönnek össze együtt a világháború óta megállapítani a községi élet fejlesztésére irányuló szakjavaslatokat. A kérdéseket Barsay Akos, Pest vármege főispánja és Weisz István miniszteri osztályfőnök elnöklötte alatt tárgyalja a kongresszus.

Az iparosok arcképes igazolványa. Az Ipartestületek Országos Központja előterjesztésére az Iparügyi miniszter elvben elfogadta azt a kívánást, hogy az önálló kézművesiparosokat arcképes igazolvánnyal lássák el. Ezzel eredményesebbé tehető a kontárok elleni küzdelem, de a jelenlegi nyersanyagelosztási rendszerrel is ezekkel az arcképes igazolványokkal lehetne a legéltérültebben kizárni annak a lehetőségét, hogy a legális iparosok megkorsósításával illetéktelenek jussanak az ipar gyakorlásához szükséges nyersanyagokhoz. Iparos körökben ezért most újabb mozgalom indult meg, amelynek célja, hogy illetékes helyen haladéktalanul rendeljék el az arcképes igazolványok kibocsátását.

1939. kih. 593/2. szám.

A m. kir. állami rendőrség esztergomi kapitányságának alulírott rbt. bírāja az 1936: V. t. c. 14. § 1. bekezdése és 15. § 2. bekezdésbe ütköző kihágás miatt Vermes Ignác esztergomi lakos ellen indított kihágási ügyben az Esztergomban 1939. évi december hó 28. napján terhelt jelenlétében megtartott nyilvános tárgyalás alapján a vád és védelem meghallgatása után hozom a következő

ítéletet:

Vermes Ignác terheltet, aki 59 éves, izraelita vallású, nős, érmihályfalvai születésű, esztergomi lakos, magyar állampolgár, vagyonos, kereskedő foglalkozású, bűnösnek mondom ki az 1936: V. törvénycikk 14. § 1. bekezdésébe és 15. § 2. bekezdésébe ütköző kihágás miatt, melyet azáltal követett el, hogy borokat háziasított és nova bort Rizling néven hozott forgalomba s ezért terheltet az 1936: V. t. c. 50. § 2. és 4. bekezdése alapján négy napi elzárást helyettesítő 200 (Kettőszáz) pengő pénzbüntetésre, 20 pengő, azaz Húsz pengő állami ellenőrzési díj, 16 pengő, azaz Tizenhat pengő vegyvizsgálati díj megfizetésére és 4800 liter borkak konyhasóval történő denaturálására ítélem. Egyben elrendelte rendőri büntetőbíró az ítéletkivonatának terhelt költségére a Vendéglősök Lapja és Esztergom és Vidéke című lapokban való egyszeri közzétételét. Esztergom, 1940. évi január hó 9-én. Dr. Hegedűs s. k. m. kir. rendőrtanácsos.

224172—1939. kih. szám.

ítéletkivonat.

A m. kir. állami rendőrség szegedi kapitányságának alulírott rendőrbírāja Szegeden, 1939. évi október hó 18-án Balpataki Pál kerületi bírósati felügyelő szakképviseelő részvétele mellett megtartott tárgyaláson 1939. kih. 2247/2. számú jogerős ítéletével Báeska (Berg) János, 58 éves, r. k. vallású, szegedi, Kossuth Lajos-ut 75. sz. lakos, vendéglőst, a borkak vízzel történt meghamisítása és a hamisított borkak forgalombahozatala miatt 30 pengő pénzbüntetésre, mely behajthatatlanság esetén további 5 napi elzárásra lesz átváltoztatva, ezenkívül 62-70 pengő eljárási költség megfizetésére ítélt és egyben az ítéletnek terhelt költségére a Szegedi Újmezőkdeben és a Vendéglősök Lapja című szaklapban való közzétételét és a jogerős ítéletnek a szegedi m. kir. pénzügyigazgatósággal való közlését elrendelte. Szeged, 1939. évi október hó 18-án. Sipos s. k. rendőrtanácsos, rendőrbíró. A kivonat hitelül: Molnár Endre hiv. őtiszl.

Felkérjük igen t. Előfizetőinket, hogy az előfizetési díjakat lapunk kiadóhivatalába beküldeni szíveskedjenek.

Felolós szerkesztő, kiadó és lapulajdonos
Hírdertejed Dr. KISS ISTVÁNNÉ.

A. MALÁTA-PEZSGÓ-SÖR
HOGYHA MINDIG ISSZA EGÉSZSÉGÉS PÉNZRE
EGYRÉSZEZT JUTALOMKENT KAPJA VISSZA
GYÁRTJA A FŐVÁROSI SÖRFŐZŐ R.T. KÖBÁNYÁN

Lapunkban hirdetni:
biztos siker!

**Szent István
Portersör**
a Polgári Serfözde
páratlan
sörkülönlegessége

